

«Ми в Англії дивимось на ваш розвиток і з нетерпінням чекаємо, що через деякий час ми дізнаємось про ваш успіх. У вас дуже гарний початок!», – додав виконавчий директор Центру громадського здоров'я Англії Данкан Селбі (Duncan Selbie).

Наступний щорічний світовий Саміт членів Міжнародної асоціації інститутів громадського здоров'я IANPHI відбудеться в Римі 22–24 жовтня 2017 року.

ДОВІДКА. Міжнародна асоціація інститутів громадського здоров'я (IANPHI) – об'єднання державних органів, що відповіда-

ють за сферу громадського здоров'я задля створення надійних систем охорони здоров'я шляхом обміну досвідом та знаннями між членами IANPHI.

Meta IANPHI – поліпшення стану здоров'я, особливо в країнах з низьким рівнем ресурсів, шляхом зміцнення або створення інститутів громадського здоров'я. Членами IANPHI є 108 інститутів громадського здоров'я із 93 країн світ, що охоплює близько 5 млрд людей на 4 континентах світу.

Підготувала Віра Фазлеєва

Програма «доступні ліки» – перші результати

20 квітня 2017 року в Будинку Уряду віце-прем'єр-міністр Павло Розенко та виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я Уляна Супрун звітувалися про перші тижні виконання програми «Доступні ліки», що офіційно стартувала з 1 квітня 2017 року. Саме завдяки цій програмі тепер пацієнти можуть отримувати безкоштовно або з невеликою доплатою ліки для терапії серцево-судинних захворювань, цукрового діабету 2-го типу та бронхіальної астми. Для цього хворий має отримати відповідний рецепт у лікаря і з ним звернутися до аптеки, позначеної наліпкою «Доступні ліки». Нагадаємо, що на реалізацію програми у 2017 році Урядом України вже виділено 500 млн грн.

У ході прес-конференції Павло Розенко розповів, що Уряд забезпечив усі умови для ефективної реалізації програми «Доступні ліки». «Необхідна нормативна база за цією програмою підготовлена, постанови Уряду та накази МОЗ України, потрібні для її запровадження та ефективної реалізації, затверджено. Кошти спрямовано в регіони. Програма активно розгортається по всій Україні, а її ефективність зараз залежить від тісної взаємодії керівників органів місцевої влади з МОЗ України. На сьогодні відпуск ліків за рецептами здійснюють понад 2700 аптек, але їх кількість надалі буде збільшуватися», – зазначив спікер.

Він нагадав, що наказом МОЗ України від 03.04.2017 р. №360 затверджено Реєстр лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню. Він містить 157 позицій, 23 з яких відпускатимуть пацієнтам безкоштовно, усі інші – з доплатою, сума якої вказана у цьому Реєстрі. Відтак 127 торгових назв ліків показані для лікування серцево-судинних захворювань, 6 торгових назв – бронхіальної астми та 24 торгові назви – для терапії цукрового діабету 2-го типу. «Наразі в Реєстр включено препарати 35 виробників лікарських засобів: 18 виробників з Європейського Союзу, 15 українських виробників та по 1 виробнику з Ізраїлю та Індії. У майбутньому сподіваємось, що цей Реєстр буде розширено», – додав Павло Розенко.

За його словами, більшість регіонів України вже мають укладені договори з аптечними мережами, у яких можна отримати ліки безкоштовно або з доплатою за програмою «Доступні ліки». Нині програма найбільш активно працює у Вінницькій, Львівській, Харківській, Рівненській, Миколаївській, Хмельницькій, Чернігівській та Тернопільській областях. У кожному із цих регіонів підписали договори з розпорядниками коштів від 100 до 500 аптек. Відпуск ліків ведеться практично всіма аптечними закладами, що уклали договори. З переліком аптек, що залучені до програми, можна ознайомитися на Google-mаpі, що постійно оновлюється.

Павло Розенко надав інформацію щодо кількості аптек, які долучилися до програми «Доступні ліки» у різних регіонах. Так, у Вінницькій області у цій програмі беруть участь майже 350 аптек, у Полтавській – 220, у Дніпропетровській – 210, у Рівненській – 200, у Донецькій – 180, у Миколаївській – 170, у Луганській – 150, у Кіровоградській – 100 тощо.

За словами віце-прем'єр-міністра України, наразі гостро стоїть питання наповнення аптек, що беруть участь у програмі «Доступні ліки», необхідним асортиментом лікарських засобів.

Уляна Супрун зазначила, що програма «Доступні ліки» є прикладом децентралізації у сфері охорони здоров'я. «За умови активної роботи в регіонах ця програма стане ефективним інструментом вирішення проблеми, яка однаково гостро стоїть в усіх областях України, – високої смертності громадян від неінфекційних хвороб та недоступності лікування через фінансове становище пацієнтів», – зауважила виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я.

«Програма «Доступні ліки» починається не з аптек, а з візиту пацієнта до лікаря. Тому ми також звертаємось до лікарів, аби вони якомога краще знали, як працює програма, мали у наявності Реєстр, перелік аптек – учасниць програми у своєму регіоні, були готові виписувати правильні рецепти та заохочували громадян звертатися до них та долучати інших пацієнтів», – додала Уляна Супрун. Вона також повідомила, що завдяки запровадженню програми «Доступні ліки» вдалося досягти зниження цін на препарати, що включені до Реєстру, в роздрібному сегменті, навівши декілька прикладів зниження вартості таких ліків. «Раніше клопідогрел українського виробника ТОВ «Кусум Фарм» коштував 150,60 грн, а зараз – 74,45 грн, симвастатин виробництва Словенії коштував 169,03 грн, а зараз – 74,54 грн», – підкреслила Уляна Супрун.

За час роботи програми «Доступні ліки» мережа аптек, які беруть в ній участь, значно розширилася, проте не всі регіони

рухаються в однаковому темпі, підкреслила в.о. міністра охорони здоров'я, тому з часом кошти між регіонами, що виділені на цю програму, буде перерозподілено з урахуванням ефективності її реалізації в різних регіонах.

Відповідаючи на запитання ЗМІ щодо того, яким чином МОЗ України надає лікарям інформацію про перелік ліків, які включено до Реєстру, та яку відповідальність мають нести лікарі, що саботують процес та відмовляють пацієнтів від участі в програмі «Доступні ліки», Уляна Супрун зазначила, що МОЗ України надає всю необхідну інформацію щодо переліку ліків з Реєстру, а також аптек, що беруть участь у програмі «Доступні ліки», обласним департаментам охорони здоров'я, які мають доводити її до відома лікарень та головних лікарів. Уся необхідна інформація для лікарів щодо програми «Доступні ліки» також розміщується на сайті МОЗ України та в мережі Фейсбук, надається асоціаціям лікарів тощо. Стосовно відповідальності лікарів за саботування реалізації програми – виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я розповіла, що починаючи з 24 квітня 2017 року МОЗ України на своєму сайті та в мережі Фейсбук запроваджує онлайн-опитування для громадян задля відстеження перебігу програми «Доступні ліки» та її ефективності. «Сподіваюся, що це онлайн-опитування надасть змогу виявити

слабкі місця при реалізації програми та покращити її роботу, – зазначила Уляна Супрун. – В онлайн-анкеті пацієнти зможуть також повідомляти про проблеми, з якими стикаються на шляху отримання ліків за програмою «Доступні ліки». Отримавши цю інформацію, МОЗ України зможе направити її на місця, щоб вона потрапила у медичні заклади до головних лікарів. Ті, хто не має змоги надавати інформацію онлайн, можуть скористатися «гарячою лінією» МОЗ України або подати відповідну інформацію в органи місцевої влади чи обласні департаменти охорони здоров'я».

Стосовно того, за якими критеріями буде оцінюватися ефективність механізму реімбурсації, Уляна Супрун зауважила, що МОЗ України аналізуватиме кількість рецептів, виписаних на ліки, що підпадають під програму «Доступні ліки», статистичні дані щодо смертності пацієнтів від серцево-судинних захворювань, кількості випадків інфарктів та інсультів, збирати та аналізувати відгуки про програму, що потрапляють на «гарячу лінію» МОЗ України, тощо. «Для отримання достовірних статистичних даних нам також необхідно запровадити електронну систему охорони здоров'я», – додала Уляна Супрун.

Підготувала Віра Фазлєєва